

T.C
KADIKÖY BELEDİYE MECLİSİ
KARARI

TOPLANTI DÖNEMİ : 5
TOPLANTI GÜNÜ : 09.02.2018 (ŞUBAT 2018)
BİRLEŞİM : 5
OTURUM : 1
KARAR NO : 2018/31

GÖRÜŞÜLEN GÜNDEM MADDESİ 1. : Meclis Üyeleri tarafından verilen, 04.12.2017 gün ve 119105 sayılı, Belediye Meclisi toplantı ve raporlarının meclis salonunda izleme ve internet sitesi üzerinden erişebilir olması için destek teknolojisinden de faydalanılarak çalışma yapılması ile ilgili önerge.

KOMİSYON İNCELEMESİ : Kadıköy Belediye Meclisinin Aralık 2017 toplantılarının 08.12.2017 tarihli 5. Birleşiminin, 1. Oturumunda komisyonuza havale edilen önergede;

KADIKÖY BELEDİYE MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Belediye Meclisi toplantı ve raporlarımızın, Meclis salonunda izleme ve internet sitesi üzerinden erişim seçeneklerini içerecek şekilde, farklılıklar gözetilerek herkes için tümüyle erişilebilir olması için destek teknolojilerinden de faydalanılarak çalışma yapılması konusunun Meclisimiz gündeminde görüşülmesini önermekteyiz.” denilmektedir.

KOMİSYON GÖRÜŞÜ: 04.12.2017 tarihinde Engelsiz Kadıköy Komisyonuza havale edilen “*meclis çalışmalarımızın herkes için erişilebilirliğini sağlama*” konulu önerge doğrultusunda başlayan çalışmalarımızın kapsamı, Şubat ayında düzenlenen ara raporla “belediyemizin tüm iletişim, yayın, raporlama, toplantı, organizasyon, kültür ve sanat faaliyetlerini” içecek şekilde genişletilmiştir.

Belediyemizin olumlu uygulamaları da örnek alınarak, ilçemizdeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılması önerisiyle birlikte, öneri metni niteliğinde raporumuzun Başkanlık Makamı’na havalesini Meclisimizin onayına sunarız.
Saygılarımızla,

Yerelde Engelsiz İletişim, Organizasyon, Kültür ve Sanat

Engellilik alanındaki tüm çalışmalarımızda olduğu gibi engelsiz iletişim, yayın, raporlama, sunum, araştırma, toplantı organizasyon ve yönetimi, kültür ve sanat faaliyetleri konusundaki önerilerimiz de temel kriterlerimiz olan “hak temelli bakış açısıyla yaklaşma” ve “ayrıştıncı bir yöntemle, spesifik olarak bir engel grubunu hedefleyecek şekilde tasarım ve isimlendirme yerine herkes için erişilebilirliği hedefleme” doğrultusunda ve yalnızca Belediyemize değil, tüm ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik olarak geliştirilmiştir.

Her ne kadar ulusal ve uluslararası politika metinleri, strateji belgeleri, standartlar ve mevzuatla yapılması gereken düzenlemeler bariz olsa da herkes için hak temelli erişilebilirlik bakış açısı da pek çok toplumsal gelişim alanı gibi bireysel ve kurumsal deneyimlerimizle beslenmekte ve içselleştirilmektedir.

09.02.2018 2018/31 S-1

Farklılıklarımızla bir arada, etkileşim içinde olabildiğimiz paylaşım ortamlarında bulduğukça; kavramlara, kabullere ve bilindik yol ve yöntemlere sıkışmışlığımız da, empati yaklaşım ve uygulamalarına bakışımız da köklü değişikliklere uğramaktadır.

Bireyler de organizasyonlar da sürekli öğrenen, gelişen yapıdadır, olmalıdır. Dün, başarılı gördüğümüz bir empati veya toplumsal bütünleşmeye dayalı bir proje veya hizmetimize bugünkü deneyimimizle baktığımızda, örtülü bir şekilde ayrımcılığı desteklediğini hissedebiliriz veya farklılıklarına saygıyla, düşünceli bir tavırla yaklaştığımız bir bireyin bu yaklaşımımızı etiketleme veya kabalık olarak algıladığını fark edebiliriz.

Uygun davranış ve yaklaşımı geliştirmemizin yolu, deneyimlerimizin yanı sıra, içsel sorgulamamız ve farklılıkları olan bireylere samimiyetle yönelttiğimiz sorulardan geçer. Karşımızdakini kırmaktan çekinerek sormadığımız sorular, kalıp düşünceler ve etiketlere dönüşür. Bu nedenle raporumuzda öneriler geliştirmeden önce, daha önce üzerine düşündüğümüz veya karşılaştığımız olaylarla ilgili kendinize yöneltmenizi istediğimiz sorulara yer vermek istiyoruz...

- Katılımcıları arasında duymayan iki kişi olan bir toplantı düzenliyorsunuz... Anlaştığınız işaret dili çevirmeni de toplantıya katılacak. Misafirleriniz geliyor; kendilerini tanıttıktan sonra içlerinden biri "koklear implant kullandıklarını, dudak okuyabildiklerini, direkt olarak yüzlerine bakarak, dudak hareketleriniz belirgin olacak şekilde tane tane konuştuğunuzda sizi anlayabileceklerini, işaret dili kullanmaya gerek olmadığını" söylüyor. Neyi yanlış yaptığınızı düşünürdünüz?
- Aynı toplantı için şehir dışından gelecek görmeyen bir birey de var ve toplantı mekanı havaalanından metroyla kolayca ulaşılabilir, istasyondan direkt çıkışı olan bir salonda düzenleniyor ama bu kişinin kısmen mi tamamen mi görmediğini bilmiyorsunuz. Refakat edecek birini ve/veya kendisini havaalanından alacak bir araç göndermeniz gerekip gerekmediğini nasıl sorardınız?
- Bir grup ilköğretim öğrencisine yönelik sinema etkinliği düzenliyorsunuz... Vizyona yeni giren, çocukların merakla beklediği bir animasyon filmin Türkçe dublajlı olarak gerçekleştirilecek gösterimi için salona gelen çocuklardan birinin duyamadığını fark ediyorsunuz. Öğretmenleri filmin Türkçe altyazılı olduğunu düşündüğü için sizi uyarmayı atlamış. Böyle bir durumda kalmak ne öğrenmenizi sağladı?
- Alışveriş merkezine giriyorsunuz ve sırada hemen önünüzde görme engelli, beyaz bastonlu bir genç var... Güvenlik görevlisi, gencin kendisi destek istememişken, "bi dakika, siz böyle geçin" diyerek, nazikçe kolundan tutuyor ve tarayıcının yanındaki alandan geçmesine yardımcı oluyor. Bu gencin yerinde olsaydınız, ne düşünür, ne hissederdiniz?
- İş arkadaşınız size bir rapor gönderdi ama dosyanın formatından dolayı rapordaki tabloların hücrelerindeki veriler birbirine karışmış ve grafikler de anlaşılabilir durumda ve 1 saat içinde bu rapordaki verileri kullanarak bir sunum hazırlamanız gerekiyor. Raporun yeniden düzenlenmesi için zamanınız yok ve sunumu yetiştirmeniz de mümkün olmayacak. Nasıl hissedeceğinizi hayal edebilir misiniz... Görme engelli bireylerin kullandığı, yazılı metinleri seslendiren yazılım ve uygulamaların uygun şekilde düzenlenmemiş tablo ve grafikleri yukarıda söz ettiğimiz şekilde, anlaşılabilir bir biçimde seslendirdiğini, hazırladığınız dosyada çok basit bazı değişiklikleri yapmadığınız için o bireyi böyle bir zorlukla karşı karşıya bıraktığınızı biliyor musunuz?

- Bir sanat eğitimine katıldınız... Sizin dışınızdaki herkes işitme engelli ve diliyle hararetle bir biçimde konuşup, gülüp, eğleniyorlar... Ve siz işaret dili bilmediğiniz ve dudak okuyamadığınız için hiçbir şey anlayamıyorsunuz. Ne hissederdiniz, ne yaptınız?
- Konuşma ve düşünme balonlarındaki metinlerden çok çizimdeki mimik ve jestlerin sizi güldürdüğü, çok sevdiğiniz bir karikatürü düşünün... Görmeyen bir arkadaşınızın da olduğu bir arkadaş grubunuzla yemektesiniz ve bu karikatürü arkadaşlarınıza gösteriyorsunuz. Görmeyen arkadaşınızla bu karikatürü nasıl paylaşacaksınız?

Benzeri soruları deneyim ve gözlemlerinizden sizler de çıkarabilirsiniz. Sorgulama, düşünsel dönüşüm ve görme biçimlerinin değişimi için önemli bir araçtır ve bunlar da davranış dönüşümünün temelini oluşturur.

Düzenlediğimiz her tür eğitim, toplantı, organizasyon faaliyetlerimiz, kültür-sanat etkinliklerimiz, müzelerimiz, kütüphanelerimiz, çağrı merkezimiz, internet sitemizin tasarımı, sosyal medya paylaşımlarımız, meclis toplantı yayınlarımız da dahil olmak üzere her türlü yayınıımız, meclis rapor tutanaklarımız da dahil olmak üzere her türlü belge ve bilgi ve kiraladığımız sinema salonları da dahil olmak üzere; fiziksel erişimin evrensel tasarım ilkelerine göre düzenlenmiş olmasının yanında, iletişim ve sosyal erişim yönünden de bu gözle incelenmesi ve gerekli düzenlemeler yapılarak, herkes için her şekilde erişilebilir olmasının sağlanması gerekmektedir.

Bu çalışmalar sırasında faydalanabileceğiniz destek teknolojileriyle ilgili fikir verebilecek notları aşağıda paylaşacağız ama teknoloji sürekli geliştiğinden, yeni uygulamalar ve yazılımlar üretildiğinden konuda uzman akademik birimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla düzenli iletişim halinde olmak fayda sağlayacaktır. Bu amaçla, özellikle yazılı ve sesli betimleme uygulamaları için SEBEDER – Sesli Betimleme Derneği'nin ve Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı GETEM'in bilgi ve deneyimlerinden faydalanılması; üniversitelerin engellilik alanına odaklanan araştırma ve uygulama merkezleriyle işbirliği içinde ve engellilik alanına yönelik çalışmaları olan sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşım halinde olunması önerilmektedir.

Son olarak, BTK Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun 2012 Mayıs tarihli "Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde Engelsiz Erişim" başlıklı belgesinde değinilen teknoloji ve uygulamalarla ilgili notlara yer vermek istiyoruz:

Kısmen veya tamamen görmeyen bireyler için;

- Ekran okuma programlarının Türkçeleştirilmesi ve geliştirilmesi,
- Mevcut yazılımların görme engellilerin kullanımına uygun hale getirilmesi,
- Sesli betimleme desteği ve
- Bu uygulamalar için okuma makinesi, ekran büyütücüleri, ekran okuyucu yazılımlar, Braille girdi-çıkırtı donanımları gibi teknolojiler ve ürünlerin uygun olanlarından faydalanma

Kısmen veya tamamen duymayan ve/veya konuşamayan bireyler için;

- Ses çıktılarını, sesin şiddetini ve kalitesini ayarlayama
- Ses sinyallerine alternatif olarak ses ve diğer çıkış modlarının sağlanması
- Resim yazılı metinlerin sağlanması,
- Sesli yanıt sisteminde konuşma girişine alternatif sağlanması,
- Telefon kullanıcıları ile haberleşmek için metinli telefon kullanıcılarına olanak tanıyan metinli telefon ve tercüme hizmetleri,
- Yazılı betimleme desteği,
- Alt yazı ve üst yazı uygulamaları ve
- Bu uygulamalar için işitme engelliler için iletişim cihazı, sinyal sistemleri, ses ve konuşma çeviricileri, ses yükselticiler, frekans ayarlayıcılar gibi teknolojiler ve ürünlerden uygun olanlarından faydalanma

Bununla birlikte, ağırlıklı olarak maliyetli olduğundan dolayı kullanmaktan kaçınılan bazı teknoloji, yazılım, aplikasyon ve cihazların yerli üretimle geliştirilmesini, yaygınlaştırılmasını sağlamak için ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçerek yarışma ve benzeri organizasyonlarla bu faaliyetlerin desteklenmesi de önerilerimiz arasında yer almaktadır.

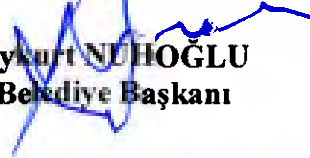
Yüce Meclise arz olunur, şeklinde hazırlanan Engelsiz Kadıköy Komisyonunun 19.01.2018 gün ve 2018/1 sayılı raporu, Kadıköy Belediye Meclisinin Şubat 2018 toplantısının 09.02.2018 tarihli 5. Birleşiminin 1. Oturumunda görüşülerek komisyondan geldiği şekilde oybirliği ile (işaretle oylama) kabulüne karar verildi.

Toplantı Başkanı
Meclis 1. Başkan Vekili
Yener KAZAK

Katip
Damla TOPRAK

Katip
Aydoğan DÜLGER

GÖRÜLDÜ
13.02.2018

Aykurt NİHOĞLU
Belediye Başkanı